

Zasady wskazywania przez Bank Spółdzielczy wskaźników referencyjnych

Wyznaczenie wskaźnika referencyjnego w trybie zwyczajnym (przy braku wystąpienia Zdarzenia regulacyjnego ¹)		Wyznaczenie wskaźnika referencyjnego w trybie awaryjnym (w przypadku wystąpienia Zdarzenia regulacyjnego)
Wskaźnik podstawowy	Wskaźnik alternatywny	
Monitorowanie rynku finansowego w zakresie wskaźników referencyjnych pod kątem zidentyfikowania wskaźników referencyjnych mogących mieć potencjalne zastosowanie w Banku Spółdzielczym. W szczególności, zidentyfikowane są wskaźniki referencyjne, które są możliwe i zasadne do zastosowania w Planie jako wskaźniki alternatywne dla stosowanych przez Bank Spółdzielczy wskaźników referencyjnych.		
analiza zasadności stosowania wskaźnika referencyjnego	analiza zasadności wyznaczenia wskaźnika alternatywnego	Zastosowanie dostępnego wskaźnika według kolejności: - wskaźnik określony w umowie, - wskaźnik określony przepisami prawa lub wyznaczony przez uprawniony podmiot na podstawie Rozdziału 4A Rozporządzenia BMR, - inny wskaźnik opracowywany na rynku pozytywnie zweryfikowany w ramach analizy zasadności wyznaczenia wskaźnika alternatywnego, - wyliczenie oprocentowania w oparciu o stopę procentową banku centralnego.
Zawarcie umowy z administratorem wskaźnika na korzystanie ze wskaźnika		Zawarcie umowy z administratorem wskaźnika na korzystanie ze wskaźnika (jeśli wybrano wskaźnik opracowywany przez administratora)
Przyjęcie wskaźnika do oferty produktowej Banku Spółdzielczego	Aktualizacja Planu – ujęcie nowego wskaźnika na Liście wskaźników referencyjnych stosowanych w Banku Spółdzielczym, stanowiącej załącznik do Planu oraz	Aktualizacja Planu – ujęcie nowego wskaźnika na Liście wskaźników referencyjnych stosowanych w Banku Spółdzielczym, stanowiącej załącznik do Planu
Aktualizacja Planu – ujęcie nowego wskaźnika na Liście wskaźników referencyjnych stosowanych w Banku Spółdzielczym, stanowiącej załącznik do Planu	modyfikacja wzorców klauzul awaryjnych ²	Poinformowanie klientów o zmianie wskaźnika referencyjnego

¹ Zdarzenie regulacyjne – wystąpienie jednego lub kilku z następujących zdarzeń (niezależnych od Banku) w stosunku do Wskaźnika referencyjnego:

- (i) wydanie przez Administratora oświadczenia o trwałym zaprzestaniu opracowywania lub publikowania Wskaźnika referencyjnego, o ile nie został wyznaczony następcą tego Administratora, który będzie opracowywał i publikował ten Wskaźnik referencyjny *lub*
- (ii) stwierdzenie przez właściwy organ nadzoru, że Administrator lub Wskaźnik referencyjny przez niego opracowywany nie spełnia lub przestał spełniać wymogi wynikające z mających zastosowanie przepisów prawa, w tym z Rozporządzenia BMR *lub*
- (iii) niedostępność aktualnej wartości Wskaźnika referencyjnego w źródle informacji o Wskaźniku referencyjnym wskazanym przez Administratora przez okres dłuższy niż 30 dni.

² Zmiana klauzul awaryjnych powinna zostać odzwierciedlona we wzorcach umów zawieranych z klientami.

Informacja o przepisach Rozporządzenia BMR i planie awaryjnym

Rozporządzenie BMR to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych. Rozporządzenie BMR określa zasady, na jakich opracowywane są wskaźniki referencyjne oraz reguły nadzoru nad podmiotami (tzw. administratorami wskaźników), które te wskaźniki opracowują i udostępniają uczestnikom rynku finansowego, w tym bankom.

Wskaźnik referencyjny jest indeksem stanowiącym odniesienie do określenia kwoty przypadającej do zapłaty z tytułu kredytu (np. kredytu hipotecznego). Przykładem wskaźnika referencyjnego stosowanym przez bank jest WIBOR 3M. Oprocentowanie kredytu hipotecznego jest ustalane jako suma marży (wartość stała) oraz wartości wskaźnika referencyjnego (która jest zmienna).

Wartość wskaźnika referencyjnego ulega zmianom w zależności od metodologii jego obliczania przyjętej przez administratora wskaźnika. Metodologia opracowywania wskaźnika referencyjnego jest wyznaczana przez administratora wskaźnika referencyjnego, w oparciu o przepisy Rozporządzenia BMR, które mają zapewnić przejrzystość, rzetelność i wiarygodność wskaźników referencyjnych oraz zwiększyć ochronę konsumentów. Administrator wskaźnika referencyjnego jest podmiotem niezależnym od banku, działa na podstawie specjalnego zezwolenia, a jego zadaniem jest opracowywanie wskaźnika referencyjnego, wyznaczanie metodologii jego opracowywania oraz jego publikacja.

Najpowszechniejszym wskaźnikiem referencyjnym stosowanym w umowach kredytowych w złotych polskich jest WIBOR (Warsaw Interbank Offered Rate). Jest to średnia stopa procentowa rynku międzybankowego, po jakiej banki w Polsce są skłonne udzielić innym bankom pożyczek w walucie polskiej, na ustalony okres. Wskaźnik ten jest podstawą wyznaczenia oprocentowania dla kredytów hipotecznych udzielanych przez banki. Aktualizowany jest codziennie (za dni robocze), a jego wartość można sprawdzić na stronie administratora wskaźnika referencyjnego: GPW Benchmark S.A.

Administrator wskaźnika może – w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego – dokonać zmian w metodzie opracowywania wskaźnika referencyjnego, opublikowanej na stronie internetowej administratora. Administrator wskaźnika może też zaprzestać opracowywania wskaźnika referencyjnego w sposób trwały lub czasowy w trybie określonym w dokumentacji wskaźnika referencyjnego.

Na wypadek wystąpienia tego typu zdarzeń, Rozporządzenie BMR nałożyło na banki obowiązek opracowania planu awaryjnego, który określa sposób postępowania banku w sytuacji, gdy nastąpi istotna zmiana wskaźnika referencyjnego, z którego bank korzysta, albo zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego.

Bank przyjął plan awaryjny, zgodnie z którym w przypadku ogłoszenia przez administratora wskaźnika referencyjnego istotnej zmiany wskaźnika referencyjnego, który jest stosowany w umowie, Bank stosuje od dnia obowiązywania istotnej zmiany wskaźnik referencyjny po istotnej zmianie skorygowany o:

- a) korektę podaną przez administratora, a jeżeli administrator nie podał korekty
- b) korektę wyliczoną jako średnia arytmetyczna z różnic pomiędzy wartościami wskaźnika referencyjnego przed istotną zmianą a wartościami wskaźnika referencyjnego po istotnej zmianie z tych samych dni publikacji, za okres 12 miesięcy przed datą ogłoszenia istotnej zmiany wskaźnika referencyjnego.

W przypadku zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego, zgodnie z planem awaryjnym Banku:

- a) Bank w pierwszej kolejności zastosuje wskaźnik alternatywny określony w umowie, a w przypadku jego braku, wskaźnik referencyjny wskazany w przepisach prawa powszechnie obowiązującego albo wskazany przez podmiot wyznaczający, wraz z korektą ustaloną umową, przepisami prawa albo podaną przez podmiot wyznaczający,
- b) w przypadku, gdy wskaźnik alternatywny nie zostanie wyznaczony zgodnie z powyższym, bank zastosuje wskaźnik alternatywny, wraz z Korektą podaną przez administratora wskaźnika alternatywnego, spełniający następujące warunki:
  - administrator wskaźnika alternatywnego posiada odpowiednie zezwolenia właściwego organu nadzoru, a także jest wskazany przez European Securities and Markets Authority w rejestrze administratorów wskaźników referencyjnych,
  - wskaźnik alternatywny jest wskaźnikiem stopy procentowej dla waluty zastępowanego wskaźnika referencyjnego,
  - wskaźnik alternatywny odzwierciedla równoważny rynek lub jego realia gospodarcze, co zastępowany wskaźnik referencyjny,
  - wskaźnik alternatywny cechuje powszechność stosowania w Polsce.

W przypadku, gdy umowa, przepisy prawa, podmiot wyznaczający lub administrator wskaźnika alternatywnego nie poda korekty wskaźnika alternatywnego, Bank skoryguje wskaźnik alternatywny korektą wyliczoną jako średnia arytmetyczna z różnic pomiędzy wartościami dotychczasowego wskaźnika

referencyjnego a wartością wskaźnika alternatywnego z tych samych dni publikacji, za okres 182 dni przed datą zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego.

W sytuacji braku możliwości wyznaczenia wskaźnika alternatywnego Bank zastosuje do ustalania oprocentowania, jako wskaźnik alternatywny, podstawową stopę procentową banku centralnego właściwego dla waluty kredytu wraz z korektą wyliczoną jako średnia arytmetyczna z różnic pomiędzy wartościami Wskaźnika referencyjnego a wartością stopy procentowej banku centralnego z tych samych dni publikacji, za okres 12 miesięcy przed datą zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego.

W przypadku, gdy wystąpi istotna zmiana wskaźnika referencyjnego lub zostanie wskazany wskaźnik alternatywny dla wskaźnika, którego opracowywanie został zaprzestane, Bank poinformuje o tym zdarzeniu klientów w sposób określony w umowie.